

Hlad a láska určují veškeré lidské dějiny

(Buddha)

Hlad naučil lidi vymýšlet nové pokrmy, prohlásil kdysi římský filozof, přírodovědec, básník a politik Lucius Annaeus Seneca. Jeho slova platí stále, a to nejen na Zemi. Vymyslet nová jídla, ale především způsob jejich skladování a distribuce museli i vědci v souvislosti s tím, jak člověk začal pronikat do vesmíru. Před otázkou, jak a čím krmit kosmonauty, stáli vědci už několik let před tím, než se vůbec první člověk do vesmíru podíval. A ani poté výzkumy neustaly. Dnes se na vesmírných mezinárodních stanicích spotřebují ročně zhruba dvě tuny potravin, které se sice svým tvarem příliš nepodobají jídlům na Zemi, ale chuťově se jim vyrovnají. Američtí astronauti se tak mohou živit například vegetariánskou polévkou, kuřecími prsíčky v barbecue omáčce nebo kosmickou zmrzlinou, kterou lze zakoupit i u nás.

O tom, čím se živil první člověk ve vesmíru Jurij Gagarin a jak se vyvíjela výživa kosmonautů, se dočtete v tomto letním dvojčísle časopisu Florence, které jsme věnovali výživě. V odborném tématu se dočtete například, které potraviny přispívají k prevenci nádorových onemocnění, jak má vypadat výživa pacientů s kolorektálním karcinomem nebo jak se v Thomayerově nemocnici vypořádali s výživou vietnamského pacienta, který špatně komunikoval a odmítal běžnou stravu.

V článkách z praxe se mj. dozvíte, jak vypadá edukace pacienta léčeného warfarinem, a zamysleme se i nad otázkou, zda je nárůst nemocných trpících mentální anorexií podmíněn společensky. Nechybějí samozřejmě ani ostatní naše pravidelné rubriky, jako je seriál nebo zprávy z konferencí. V rubrice věnované zdraví sestry se dozvíte, jak předcházet syndromu vyhoření, a v rozhovoru s Mgr. Martinou Vojtíškovou si popovídáme o domácím násilí a o kampani Mlčení bolí, která byla oceněna Prima zlatou peckou 2015. A i když začíná léto a doba dovolených, nepamenejte odpovědět na naši soutěžní otázku. Na každý letní měsíc jsme pro vás připravili jednu soutěž o pěkné ceny. Soutěžní otázky najdete uvnitř tohoto čísla a na www.florence.cz/soutez.

Přeji vám hezké čtení a krásné a pohodové léto.

Magda Hettnerová

Magda Hettnerová, šéfredaktorka
magda.hettnerova@ambitmedia.cz

www.florence.cz

Ročník XII., číslo 7–8, červenec–srpen 2016

Redakční uzávěrka pro toto číslo: 15. 6. 2016

Foto na titulní straně: Profimedia

Staňte se naším fanouškem na Facebooku
www.facebook.com/Florencecasopis

14 Výživové faktory chránící před rakovinou

o čem se mluví

2 Nový registr nelékařských zdravotnických pracovníků

3 dopisy čtenářů

Co je chirurgický kouř?

4 rozhovor

Mlčení bolí, když svědci domácího násilí neudělají nic pro to, aby pomohli

8 seriál

Laterální náklon jako malý zázrak moderního zdravotnictví

10 perličky

odborné téma výživa

11 Asijská strava aneb v Thomayerově nemocnici se jí i hůlkami

14 Výživové faktory chránící před rakovinou

17 Výživa u pacientů s kolorektálním karcinomem

recenzované články

22 Uspokojování spirituálních potřeb z pohledu pacienta

praxe

26 Je nárůst nemocných trpících mentální anorexií podmíněn společensky?

28 Edukacia pacienta liečeného warfarinom

30 Čich a chuť

zprávy našich partnerů / z konferencí

32 Fakulta architektury ČVUT hostila nefrologickou společnost

34 Harrachov hostil jubilejní XX. Harrachovské chirurgické dny

35 Prestižní akreditace pro NephroCare

36 ČKPA nově pod názvem Česká komora porodních asistentek

36 II. jarní konference Fakultní nemocnice Královské Vinohrady a 3. LF UK

37 Peritoneální dialýzu u nás využíváme málo. Proč?

40 XIX. konference pneumologické sekce ČAS

41 O pediatrickém ošetřovatelství v praxi se diskutovalo na půdě 3. LF UK

zajímavost

42 Výživa kosmonautů

zdraví sestry

44 Jak rozpoznat syndrom vyhoření a jak mu předcházet?

zkušenosti ze zahraničí

46 Zdravotní laborantky navštívily Lotyšsko

47 personální inzerce

47 angličtina

Soutěž na straně

25

